

IX. évfolyam/12. szám

2006.06.23.

2006. 23-25. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

FIGYELEM!

Felhívjuk a Piaci Árinformációs Rendszer adatszolgáltatóinak figyelmét, hogy a 173/2004. (XII. 30.) FVM rendeletben előírtak szerint szolgáltatassák az AKI részére az információkat. Kérjük, hogy a www.akii.hu honlapról töltsék le az adatlapokat, mivel azok tartalmában változások történtek az előző években megszokotthoz képest. Kérjük a rendelet melléklete szerinti azonosító lap (honalapunkról is letölthető) visszaküldését is.

Tartalom

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára.....	4
Kötési árak a Budapesti Árutőzsdén ..	7
Gabona alapú termékek értékesítési árai	9
Külföldi piaci információk.....	10

Cukor piaci jelentés	13
-----------------------------------	-----------

A LIFFE és a New Yorki Tőzsde fehér-
és nyerscukor határidős árai..... 14-15

A kristálycukor és az izoglükóz értékesí-
tési adatai..... 18

A hazai cukortermelés és -felhasználás
értékei 2005-2006-ban 22

Összeállította:
Horváth Zsuzsanna

Összeállította:
Kemény Gábor

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat
Magyarország, H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1 476 6092
(0036) 1 476 3309, Fax: (0036) 1 217 8111

Internet: www.akii.hu

Piaci Körkép

A világ gabonaárai az USA-ban bekövetkezett változások miatt májusban erősen megemelkedtek. Az USA-ban a búza-, és kukoricatermést a várhatónál alacsonyabbra becsülték, a jegyzési piacokat spekulatív érdekek működtették, melyek részben az energia és fém piacok alakulására is hatást gyakoroltak. Az egész világon erős volt az ipar gabona iránti kereslete, ami előrevetítette az átmenőkészletek csökkenését. A piacon az exportőrök számára a búza kínálata szűkösebbé vált, az USA búzatermelő körzetében száraz időjárási körülmények uralkodtak, a megújult spekulatív érdekek az USA jegyzéseket 10 év óta a legmagasabb szintre emelték. Kevés új üzlet jött létre, bizonytalanságban maradtak az Iránnal és Irakkal kapcsolatos jelenleg folyamatban lévő tenderek is. Az USA-ban a kukorica vetése a kedvező időjárási körülmények miatt jól fejlődött, mégis erős spekulatív vásárlások voltak, melyet az első 2006/07-es évi keresleti-kínálati mérlegben jelzett alacsony terméskilátások okoztak. A bioüzemanyag-célú felhasználás gyorsan nő, ezért az ipari felhasználást rekordszintűnek jelezték előre, miközben a készletek mélypontra csökkennek. Májusban gyengült a világ árpa piaca, Észak-Afrikában kedvezőek a következő évi terméskilátások, ami az import iránti kereslet csökkenését okozza. A kezdeti erősödés után az olajosmagvúak ára gyengült, az USA nagyon kedvező terméskilátása miatt. Brazíliában csökkentek a készletek, Európában pedig a bioüzemanyag-célú kereslet növelte a repce árát. Ázsiában a rizs árát az erős kereslet védi, míg az USA-ban újra alacsonyabb az ár annál, amit a rendelkezésre álló készletek indokolnák.

Kereslet és kínálat a 2006/07-es gazdasági évben

A legújabb előrejelzés szerint a világ gabonatermelése 1586 millió tonna lesz, valamivel kevesebb, mint az elmúlt évben, de 4 millió tonnával több, mint az előző hónapban

becsült mennyiség. Kína és Oroszország búzatermeszre vonatkozó kilátásai javultak, ugyanakkor az USA-ban a száraz időjárás miatt gyengébb termés várható. A világ fogyasztása rekordszintet érhet el, várhatóan 1625 millió tonna lesz, 16 millió tonnával több, mint az előző gazdasági évben. A fogyasztás elsősorban az ipar (etanol gyártás) növekvő kereslete miatt emelkedik. A takarmánycélú felhasználásra vonatkozó becslések nem változtak, ugyanakkor eltolódás mutatkozik a takarmánybúzáról a nagy szemű gabona irányába. Az előrejelzések szerint a kereskedelem 1 millió tonnával 216 millió tonnára nő, és 4 millió tonnával haladja meg a 2005/06. évit. A világ gabonakészlete 2006/07 végén várhatóan 262 millió tonna lesz, szemben az előző évi 302 millió tonnával. A legnagyobb visszaesés az öt legnagyobb exportőrnél várható, különösen az USA-ban, ahol azonban a készlet magasabb marad, mint 2004-ben volt.

Búza

Az IGC májusi előrejelzésében a világ 2006/2007-ben várható búzatermelését 3 millió tonnával 601 millió tonnára növelte, ami 16 millió tonnával marad el az előző évitől. A Hard Red Winter búza termesztőkörzetében uralkodó folyamatos forró és száraz időjárás miatt az USA termésbecsléseire vonatkozó előrejelzés 4 millió tonnával lefelé módosult. A nyári búzára vonatkozó előrejelzések az USA-ban és Kanadában is kedvezőek maradtak. Az EU a termésbecsléseit 1,7 millió tonnával csökkentette, a termelés várhatóan még így is az elmúlt év szintje felett marad. Kínában az esőzések hatására javultak a terméskilátások, Indiában viszont romlottak. Argentína termelői várhatóan növelni fogják termésüket, ugyanakkor Kelet-Ausztráliában még több esőre lenne szükség. A májusi becslés szerint a világfogyasztás 2 millió tonnával 612 millió tonnára csökkent az áprilisban prognosztizált mennyiséghez viszonyítva, és így 12 millió tonnával maradt el a 2005/06. évitől. Az USA szűkebb készletei csökkenteni

fogják a takarmány-felhasználást, Indiában pedig a magasabb belföldi árak lesznek hatásos a fogyasztásra. A világkereskedelemre vonatkozó előrejelzés az előző hónapban becsült értékhez képest változatlan maradt. A búza világkereskedelme 112 millió tonna körül várható 2006/07-ben, 2 millió tonnával lesz több mint 2005/06-ban. India 4 millió tonnás importnövekedése kiegyenlíti Kína és Irán importcsökkenését. Az USA exportja a szűkös készletek miatt várhatóan 26 millió tonnára esik vissza (előző év: 27 millió tonna), ugyanakkor Argentína és Ausztrália eladásai nőnek. Oroszország a korábbi várakozásokhoz képest több búzát fog exportálni. A világ búza készlete a jelenlegi előrejelzések szerint 2006/07 végén 12 millió tonnával 118 millió tonnára esik vissza, ami 1981/82 óta a legalacsonyabb szintet jelenti.

Kukorica

Az előrejelzések szerint 2006/2007-ben a világtermelés 689 millió tonna lesz, 1 millió tonnával kevesebb, mint az elmúlt hónapban becsült érték, ez 3 millió tonnával több, mint 2005/2006-ban volt. Az USA-ban az előzetesen jelzett termőterületen befejezték a vetést. Az átlaghozamokat figyelembe véve 276 millió tonna körüli termésre lehet számítani, ami 6 millió tonnával kevesebb az előző évinél. Európa nagy részén kedvezőek maradtak az időjárási körülmények, ugyanakkor a növény fejlődéséhez több esőre lenne szükség Kínában. Dél-Kelet-Ázsiában a növekvő kereslet gyakorol hatást a termelésbővülésére. Az előrejelzések szerint a fogyasztás 7 millió tonnával 716 millió tonnára nő, ez 24 millió tonnával több, mint 2005/06-ban volt. Különösen az ipari kereslete erős, az USA-ban várhatóan 15 millió tonnával több kukoricát használnak fel etanolgyártásra. Kelet-Ázsiában és Egyiptomban a baromfitartás újraindulása növelte a kukorica iránti keresletet. A világ kukoricakereskedelme az előrejelzések szerint 78 millió tonna lesz, 1 millió tonnával több, mint az előző hónapban jelzett

menyiség, ez 2 millió tonnás növekedést jelent 2005/06-hoz mérten. Kanada az importvám eltörlése miatt több kukoricát fog vásárolni az USA-ból, de Mexikó, Egyiptom és Algéria importigénye is nő. Az USA exportja a jelen gazdasági évben várhatóan 55 millió tonna lesz, 3 millió tonnával több, mint 2005/06-ban volt, ugyanakkor Kína és Argentína eladásait korlátozzák a szűkös készletek. Az USA kukorica készlete erőteljesen csökken a kisebb termés, illetve a fogyasztás és az export növekedése miatt. Kína átmenőkészletei is csökkenni fognak. A világkészlet a 2006/07-es gazdasági év végén várhatóan 98 millió tonna lesz, ami 13 millió tonnával kevesebb az egy hónappal ezelőtt előrejelzettnél, és 28 millió tonnával marad el a 2005/06-os szinttől.

Árpa

A világtermelés az előrejelzések szerint 1 millió tonnával 148 millió tonnára nő, ami 8 millió tonnás többletet jelent az előző évhez viszonyítva. Az EU-ban a termelés feltételei kedvezőek maradtak, az esőzések következtében Észak-Afrikában javultak a terméskilátások. A világ árpa fogyasztása várhatóan 147 millió tonna lesz, 3 millió tonnával több, mint 2005/06-ban volt. A magasabb készletek javítják Oroszország és Ukrajna takarmány felhasználását. Ausztráliában nő a gabona alapú takarmánnyal előállított marhahús iránti igény, ami növeli az árpa takarmányként történő felhasználását. Észak-Afrika kedvező terméskilátásai 17,3 millió tonnára csökkentik az árpa kereskedelmet, ami 2005/06-hoz képest 0,6 millió tonnás visszaesést jelent. Ausztrália továbbra is a legnagyobb árpa exportőr marad, míg Kanada exportját a szűkös készletek korlátozzák. Ukrajna várhatóan több árpát exportál, mint 2005/06-ban, de Oroszország exportja is gyengébb lesz.

Forrás: IGC, május

1. táblázat
A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 25. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2006. 24. hét	2006. 25. hét	2006. 25. hét/ 2006. 24. hét (%)
Étkezési búza	tonna	-	-	-	490,79	-	-
	Ft/t	-	-	-	24738,24	-	-
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	972,10	-	-
	Ft/t	-	-	-	26855,88	-	-
Takarmánykukorica	tonna	7336,82	587,50	40,00	9862,95	7964,32	80,75
	Ft/t	27302,89	26388,00	23385,00	26783,27	27215,73	101,61
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	66,36	-	-
	Ft/t	-	-	-	25027,00	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat
A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRAI A 25. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2005. 25. hét	2006. 24. hét	2006. 25. hét	2006. 25. hét/ 2005. 25. hét (%)	2006. 25. hét/ 2006. 24. hét (%)
Étkezési búza	tonna	1929,98	490,79	-	-	-
	Ft/t	23025,33	24738,24	-	-	-
Takarmánybúza	tonna	33,00	972,10	-	-	-
	Ft/t	19000,00	26855,88	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	457,59	9862,95	7964,32	1740,49	80,75
	Ft/t	21717,45	26783,27	27215,73	125,32	101,61
Takarmányárpa	tonna	-	66,36	-	-	-
	Ft/t	-	25027,00	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
	Ft/tonna				
5	26250	—	24380	22600	23553
6	26810	25910	24370	23620	23524
7	24970	27080	24540	24340	22677
8	—	26560	24710	24060	24400
9	25550	27120	24780	24130	24260
10	—	—	25120	—	25480
11	—	—	—	—	23718
12	27640	27690	25920	24820	23992
13	27940	28210	26480	25540	24261
14	28360	—	26550	25970	24840
15	28760	—	27270	26120	24300
16	—	—	27350	22770	26690
17	27770	—	27710	25060	25150
18	28750	—	27840	26120	25204
19	—	28880	27830	25430	23361
20	27400	30770	28940	26480	26093
21	28450	31050	28780	26060	24490
22	28820	31820	28600	25670	25310
23	—	—	28910	—	25315

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
	Ft/tonna				
5	27800	28000	18130	20330	27470
6	26860	27670	18230	20620	25740
7	27220	27710	—	21490	28120
8	27160	23890	18720	21670	25250
9	28650	28600	19420	21830	26930
10	—	—	19710	—	—
11	—	—	—	—	—
12	—	29380	21030	23020	26400
13	—	29550	20950	23580	25610
14	—	29840	20880	24490	28240
15	—	30340	21120	25050	28200
16	29060	30610	21180	25130	29630
17	29680	30250	20680	25030	28970
18	26180	30790	20500	25330	31230
19	—	30220	20050	25380	29230
20	—	30540	—	26480	29570
21	—	29720	21010	25870	—
22	—	29460	20810	25580	31100
23	—	—	21470	—	—

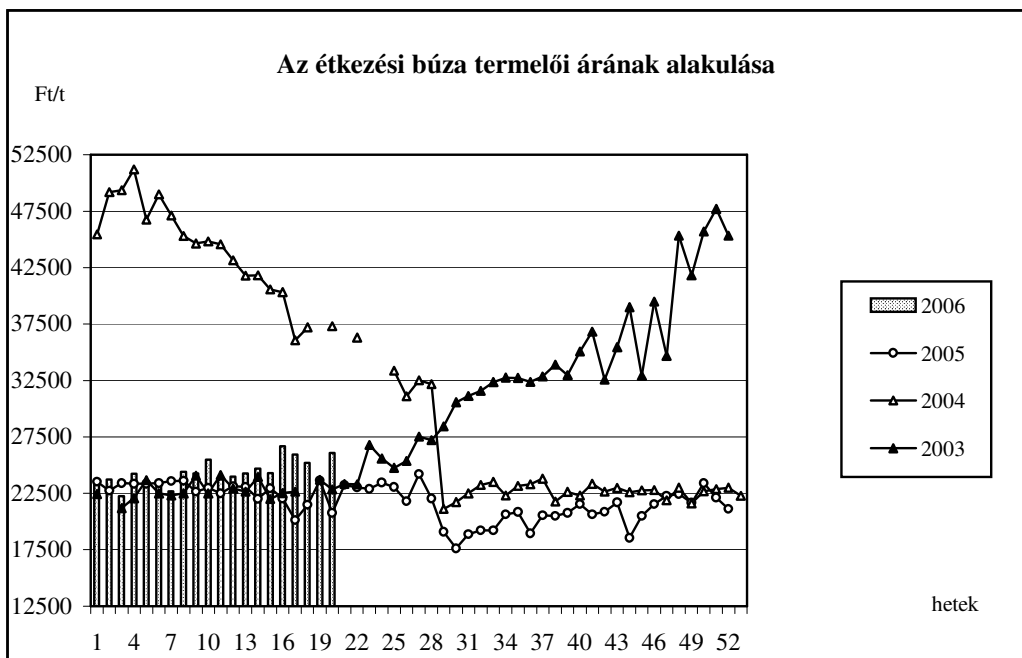
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

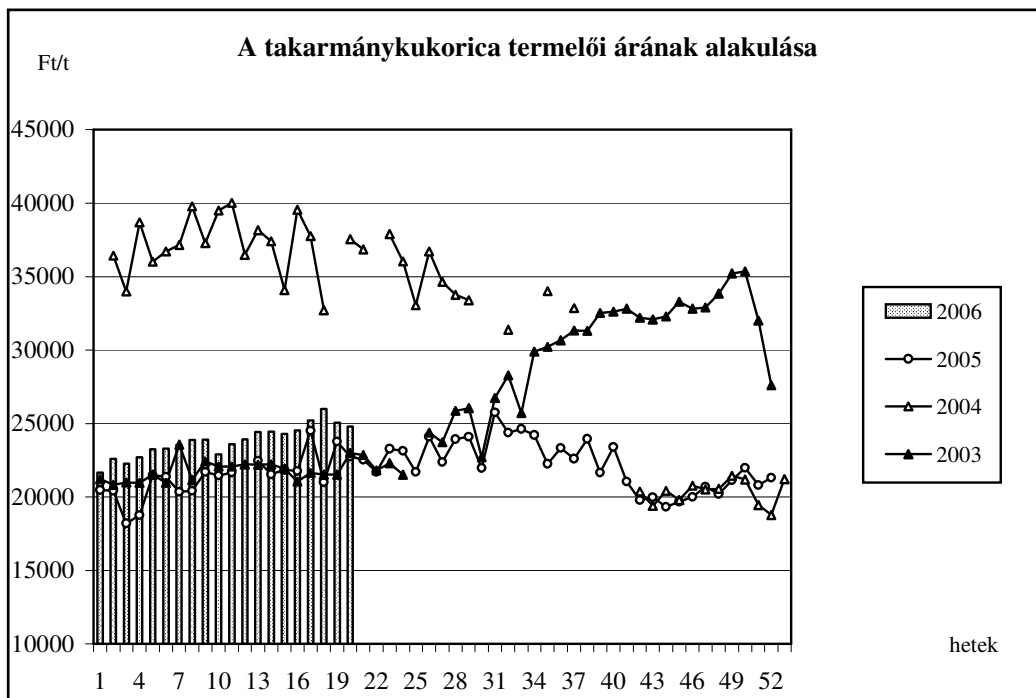
- Bulgária -hektoliter súly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%,

1. ábra

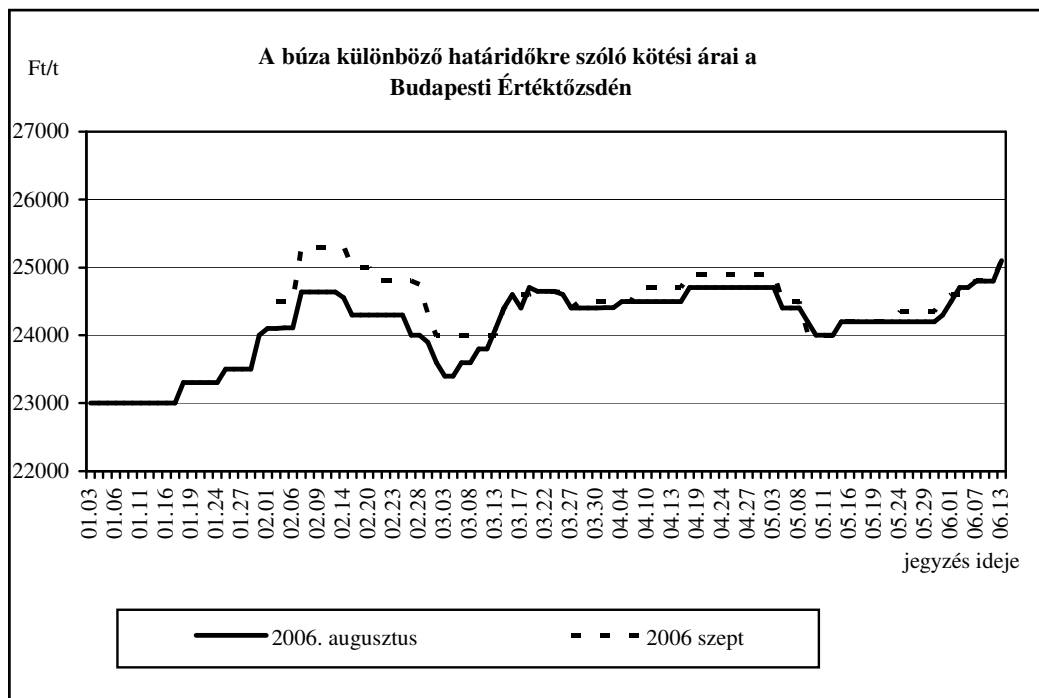
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

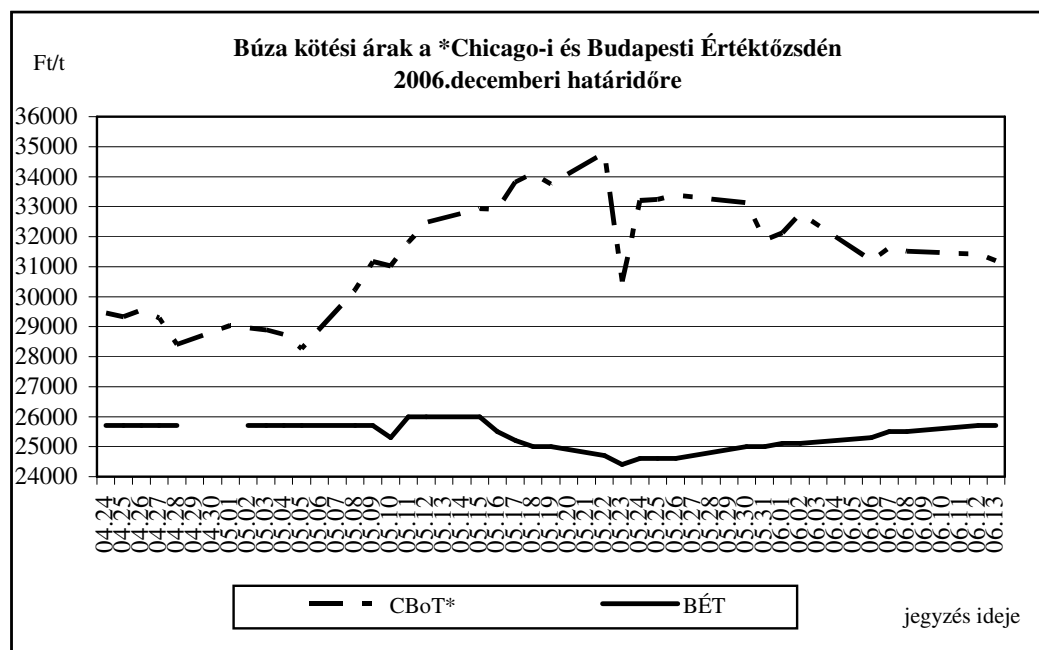

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

3. ábra

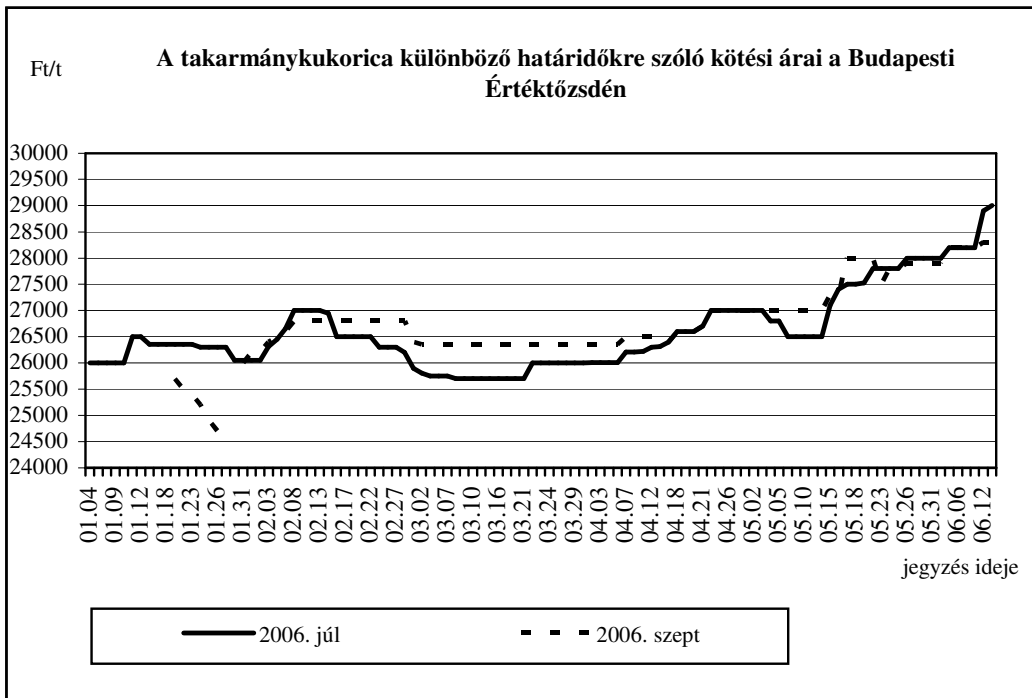

4. ábra

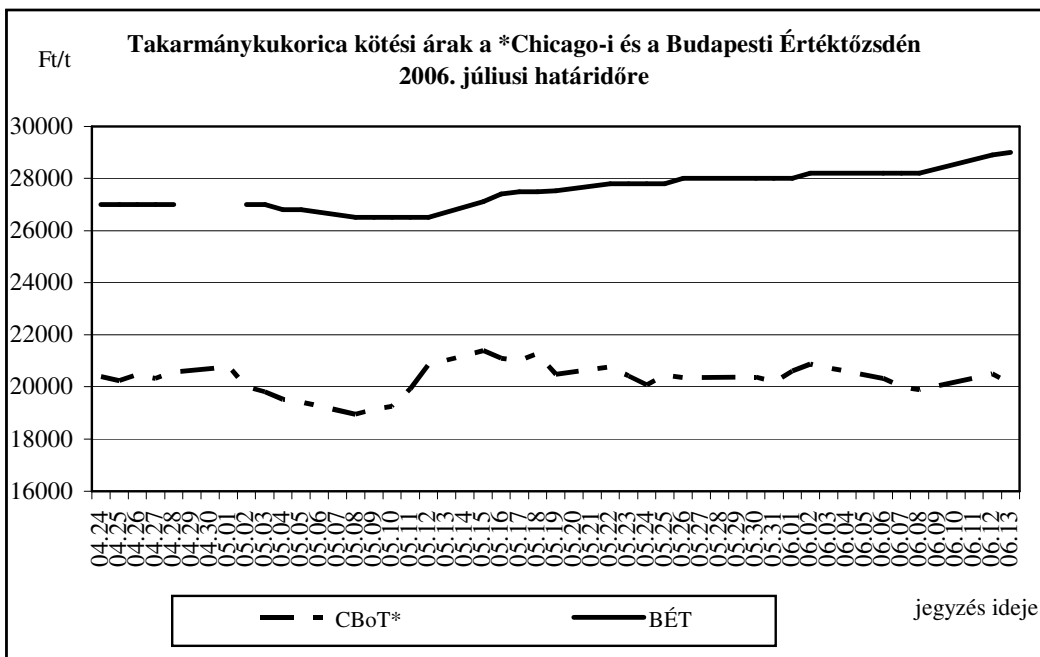

*CBOT-Chicago Board of Trade

5. ábra

6. ábra

*CBOT-Chicago Board of Trade (US 2YC, Golf- USA No. 2 Yellow Corn)

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRAI A 24. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2005. 24. hét	2006. 23. hét	2006. 24. hét	2006. 24. hét/ 2005. 24. hét (%)	2006. 24. hét/ 2006. 23. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	283,47	246,31	-	428,35	368,34	529,78	123,68	143,83
	Ft/kg	42,97	39,31	-	40,40	41,71	41,27	102,15	98,94
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	530,75	154,40	-	601,50	631,30	685,15	113,91	108,53
	Ft/kg	43,52	40,56	-	41,54	42,21	42,85	103,15	101,51
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	336,59	48,56	-	519,72	199,50	385,15	74,11	193,06
	Ft/kg	52,30	43,28	-	48,97	50,60	51,16	104,47	101,12
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	56,00	-	-	28,00	63,00	56,00	200,00	88,89
	Ft/kg	48,91	-	-	49,00	48,81	48,91	99,82	100,21
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	28,85	5,10	-	14,60	31,50	33,95	232,53	107,78
	Ft/kg	51,46	46,59	-	52,09	49,13	50,72	97,38	103,25
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	65,29	18,48	-	15,56	45,59	83,77	538,37	183,75
	Ft/kg	60,16	52,56	-	57,80	56,77	58,48	101,17	103,02
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	114,57	64,62	-	291,17	166,92	179,19	61,54	107,35
	Ft/kg	40,84	35,48	-	38,29	39,49	38,91	101,61	98,54
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	393,04	93,00	-	525,00	506,85	486,04	92,58	95,89
	Ft/kg	41,99	39,21	-	39,57	40,76	41,45	104,75	101,70
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	-	44,82	-	54,01	27,36	44,82	82,98	163,82
	Ft/kg	-	42,54	-	42,44	42,65	42,54	100,24	99,74
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	-	16,90	-	45,15	21,30	16,90	37,43	79,34
	Ft/kg	-	44,09	-	42,91	47,77	44,09	102,76	92,30
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	51,12	2,87	-	48,71	14,79	53,99	110,84	365,04
	Ft/kg	60,04	52,67	-	60,16	56,62	59,65	99,14	105,35

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2006. június 2.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas ***(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2006. szeptember	113,00	29801	2006. szeptember	136,86	28533	2006. szeptember	175,98	36688	2006. szeptember	163,68	34124	2006. július	77,50	29768
2006. november	116,50	30725	2006. november	142,92	29796	2006. november	178,92	37301	2006. november	167,44	34908	2007. január	75,00	28808
2007. január	118,00	31120	2007. január	148,98	31059	2007. január	181,77	37895	2007. január	171,21	35694	2007. március	76,65	29441
2007. március	120,00	31648	2007. március	154,31	32171	2007. március	181,86	37914	2007. március	174,52	36384	2007. július	78,15	30017
2007. május	122,00	32175	2007. május	157,43	32821	2007. május	178,19	37149	2007. május	175,98	36688	2007. november	79,75	30632
2007. szeptember	121,50	32043	2007. december	159,82	33319	2007. december	171,58	35771	2007. december	177,45	36995	2008. március	81,15	31170

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

6. táblázat

Árpa

7. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2006. június	–	–	2006. szeptember	95,28	19864
2006. november	126,00	33230	2006. november	99,90	20827
2007. január	127,50	33626	2007. január	105,41	21976
2007. március	130,50	34417	2007. március	109,84	22899
2007. június	134,50	35472	2007. május	112,40	23433
			2007. december	115,26	24029

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

WCE, Winnipeg		
Szállítási határidő	CAD/ tonna	Ft/tonna
2006. július	121,40	22569
2006. október	130,10	24187
2006. december	135,40	25172
2007. március	141,10	26232

WCE-Winnipeg Commodity Exchange

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2006.06.02.		2006.06.09.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	219,41	44768,42	217,23	45288,11	június	*Fob St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	224,50	45806,98	251,60	52453,57	június	*Fob Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	208,00	42440,32	205,00	42738,40	június	*Fob Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	207,20	42277,09	201,30	41967,02	június	*Fob US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	225,70	46051,83	220,80	46032,38	június	*Fob Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Francia. alapminőség	142,10	28994,08	148,90	31042,67	június	*Fob Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	152,70	31156,91	141,30	29458,22	június	*Fob US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágú búza	146,50	29891,86	147,50	30750,80	június	*Fob Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	207,20	42277,09	206,40	43030,27	június	*Fob St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	203,70	41562,95	202,00	42112,96	június	*Fob St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	114,40	23342,18	117,70	24538,10	június	*Fob US Gulf
Argentína	115,80	23627,83	109,80	22891,10	június	*Fob Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Francia., takarmány	132,80	27096,51	132,50	27623,60	június	*Fob Rouen
Ukrajna, takarmány	–	–	117,50	24496,40	június	*Fob Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	127,50	26015,10	125,40	26143,39	június	*Fob PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Francia. alapminőség - a világgpiaci árak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágúbúza

(8) Ukrajna lágú búza- 12%-os fehérjetartalom-lágúbúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Francia., takarmányárpa-a világgpiaci árak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRAI

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2005. 23. hét		2006. 23. hét		
Franciaország					
Rouen	105	26114	114	29939	június
La Pallice	107	26738	117	30730	június
* Creil	94	23491	108	28356	június
Németország					
Hamburg	107	26723	121	31911	június
Würzburg	102	25475	–	–	június
Köln	111	27722	–	–	június
Drezda	100	24975	117	30856	május
Dánia					
Koppenhága	–	–	158	41730	június
Olaszország					
Milánó	130	32343	145	38109	június
Bologna	–	–	–	–	június
Belgium					
Brüsszel	–	–	126	33230	június
Spanyolország					
**Barcelona	140	34965	138	36395	június
Ausztria					
Bécs	97	24101	–	–	június
Finnország					
Nokia	–	–	106	27955	június
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	106	26354	118	30994	június
Bordeaux/Bayonne	113	28237	126	33235	június
La Pallice	112	27987	127	30468	június
Németország					
Hamburg	127	31718	139	36658	június
Olaszország					
Bologna	–	–	–	–	június
Spanyolország					
**Barcelona	142	35465	146	38505	június

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Elemzés

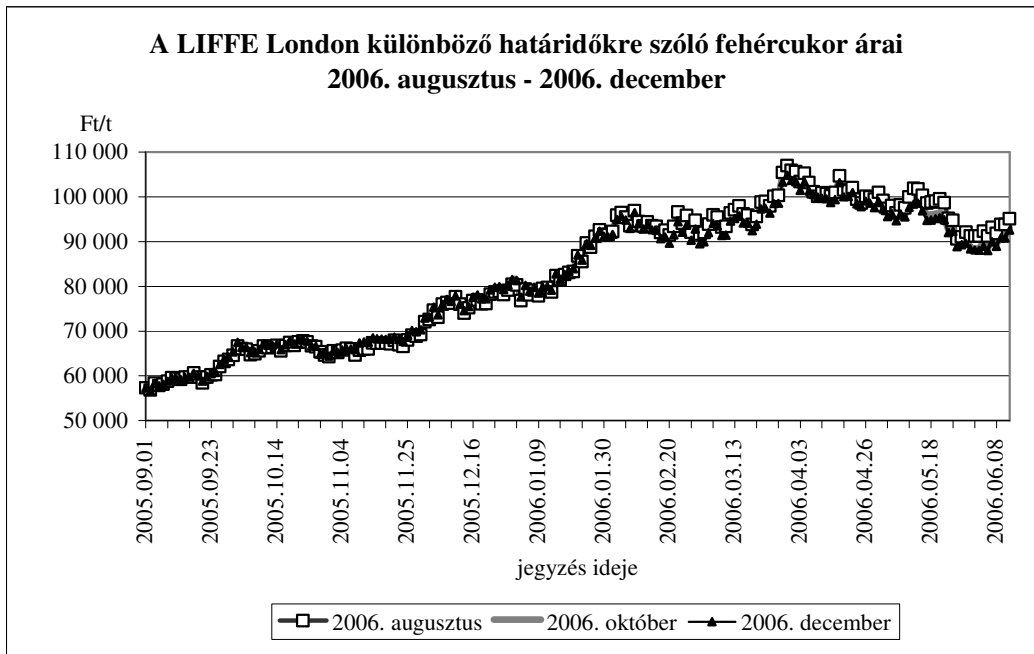
Az elmúlt hetekben folytatódott a cukor tőzsdei árának látványos esése, ezzel bizonyossá vált, hogy áprilisban trendforduló történt, és az árak hosszabb lejtmenetbe kezdtek (1.-4. ábra, az elmúlt napok árai is csökkentek, a grafikonok árnövekedése a forint gyengülésének köszönhető). A fő okok között a világtermelés 3,2%-os emelkedése áll, mindez akkor, amikor az Európai Unió, a világ korábbi második legnagyobb cukorgyártója közel 25%-kal csökkent a termelését és a tavalyi évhez képest 80%-kal exportját. Az ennek ellenére jelentősen növekvő cukortermelés oka a kiváló brazil (+12%) és ázsiai, ezen belül indiai (+9%), thaiföldi (+28%), kínai (+15%) és pakisztáni (+11%) termelés áll, ami pótolni tudja az uniós cukortermelés visszaesését. További áresést generált a pénzügyi alapok világméretű tőke kivonása a tőzsdékről, amelynek áldozatul estek nem csak a fejlődő országok tőkepiacai, hanem az árutőzsdék is. A cukor árának esését gerjesztette továbbá a világ legnagyobb cukorexportőrénel, Brazíliánál tapasztalható árfolyamesés. A brazil valuta (a real) dollárral szembeni gyengülése ugyanis ösztönözte a brazil termelők eladásait, így lefelé húzta a dollárban jegyzett cukorárfolyamokat is.

Az Európai Unióban már csak napok kérdése, és bevezetik az új cukorrendtartást, ami gyökeresen átalakítja az uniós cukortermelés és -fogyasztás korábbi sémáját. A tagállamok június 30-ig élhetnek még a korlátlan intervenció lehetőségével, aminek hatására ismét emelkedett az intervenció felajánlások nagysága. Főleg Spanyolország, Csehország és Szlovákia ajánlott fel cukrot (1. táblázat), ezzel az EU déli és új tagállamai által felajánlott és az intervencióban álló készletek aránya az EU25-ön belül 90% fölé emelkedett (5. ábra). Ez is jól mutatja, hogy mely államok lesznek kénytelenek komolyabb cukorpiaci megszorításokat eszközölni.

A hazai cukorpiaci helyzet változóban van: a KSH adatai szerint 8 hónap után először emelkedett a cukor fogyasztói ára, amely akár már a piaci reform kínálatot szűkítő hatásának is betudható. A hazai cukorértékesítésekben (2. táblázat) az intervenció felajánlások elfogadása után a megszokott szintre esett vissza a cukoreladás, továbbra is jelentős azonban az export, főleg a maradék C cukor EU-n kívüli kivitele. Bár az EU május 22-e óta nem ad ki újabb exportengedélyt, a folyamatban lévő szállítások folytathatóak, így remélhetőleg a hazai cukorgyárak is meg tudnak szabadulni C-cukor készleteiktől.

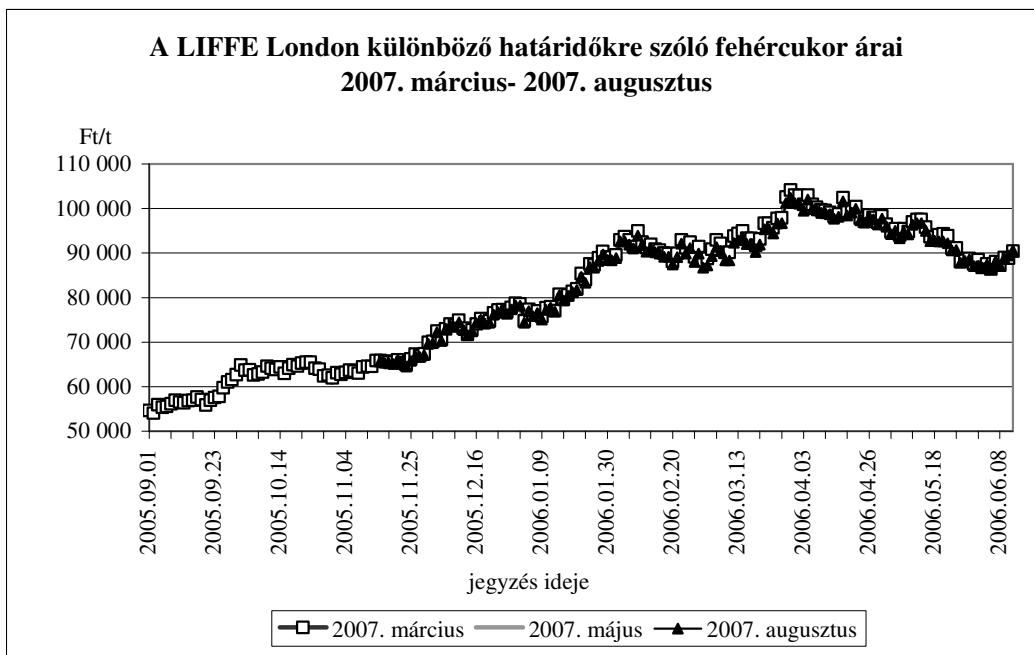
Az új cukorrendszer első évének 50 ezer hektárnyi cukorrépa vetésterülettel vágnak neki a termékpálya hazai szereplői. Ez várhatóan 15-20%-nyi cukorrépa és cukor kiesését jelent az előző évhez képest. Mivel azonban ebben az évben a kvóta is szűkült több, mint 10%-kal, így várhatóan ebben az évben is kvótán felüli termeléssel néz szembe az ágazat úgy, hogy a kvóta egészét sem tudja felszívni a hazai piac kicsisége és az import miatt (3. táblázat). Vagyis arra számíthatunk, hogy a tavalyi év után idén is jelentős, bár a múlt évinél jóval kevesebb kvótán felüli cukor képződik, 90 ezer tonna helyett 36 ezer tonna. De míg az előző cukorrendszerben ezt a mennyiséget harmadik országokba lehetett kivinni, (nem is annyira rossz áron, köszönhetően a cukorárak pár hónappal korábbi szárnyalásának) addig mostantól csak hazai felhasználásba kerülhet ez a mennyiség. A felhasználás módja kizárólag ipari-vegyipari lehet. Mivel ebben a felhasználási módban nem jellemző az expanzív növekedés, a többletcukor várhatóan 0-hoz közel eső átvételi áron kerülhet ki a cukorpiacról. A hazai cégeknek tehát igyekezniük kell a kvóta nagyságrendjének megfelelően termelni, mivel a többletet a korábbiakhoz képest is jóval rosszabb feltételek mellett tudják értékesíteni.

1. ábra

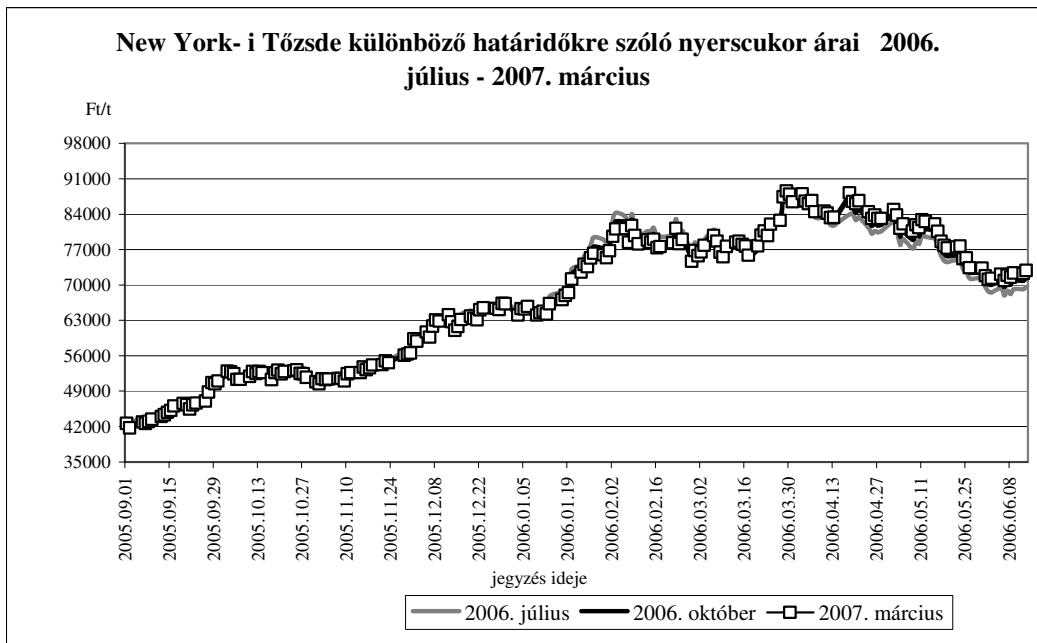
Forrás: International Financial Futures Exchange London

2. ábra

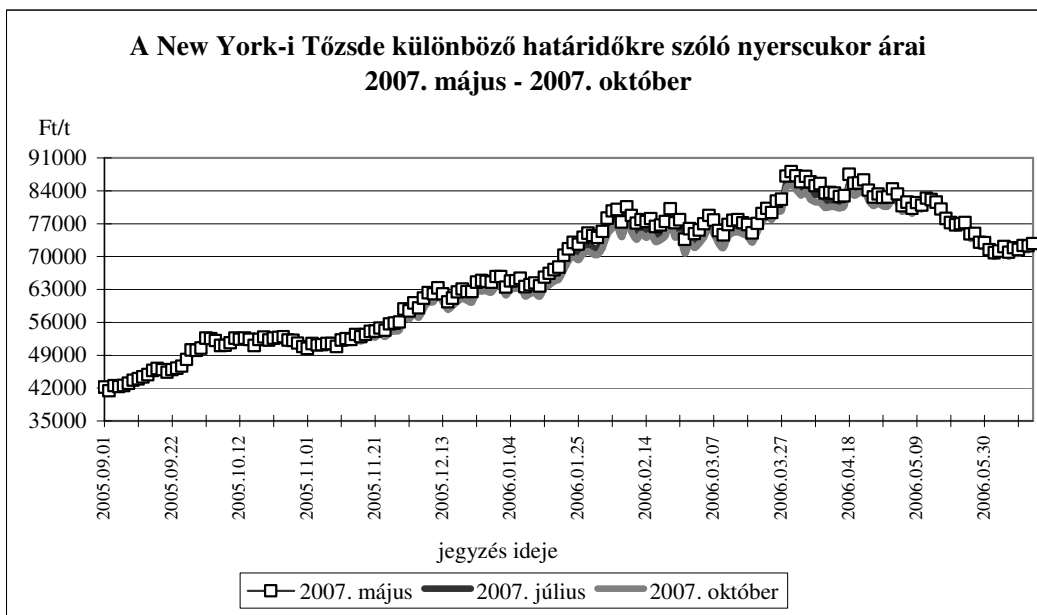
Forrás: International Financial Futures Exchange London

3. ábra

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

4. ábra

Forrás: NCSC-New York Sugar, Cotton, Cocoa, Coffee

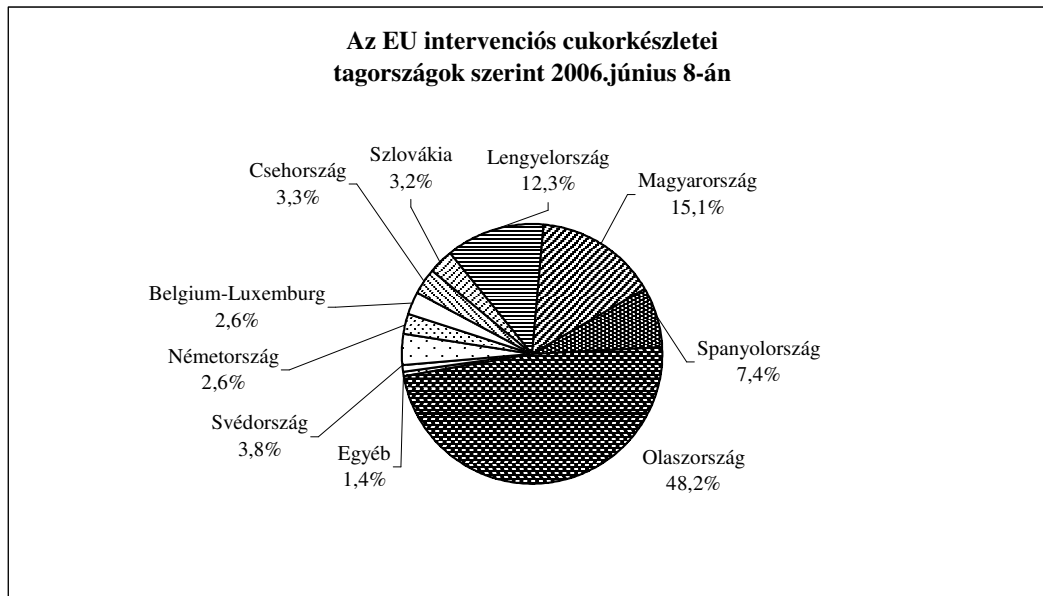
1. táblázat

**A CUKORINTERVENCIÓRA FELAJÁNLOTT MENNYISÉG TAGÁLLAMONKÉNTI MEGOSZLÁSA
2006. JÚNIUS 8-IG**

M.e.: tonna	Összes	Francia- ország	Belgium- Luxemb- urg	Magyar- ország	Svéd- ország	Lengyel- ország	Olasz- ország	Ír- ország	Spa- nyol- ország	Szlová- kia	Cseh- ország	Német- ország	Szlové- nia
05.03	247378	136340	52000		59038								
05.05	90000	20000		70000									
05.06	158192		49891	17000		17000	74301						
05.07	153202		5018	17000		63883	55301	12000					
05.08	181556			6500		7880	167176						
05.09	105420					11220	62200		12000	20000			
05.10	89580						89580						
05.11	139353						126353				13000		
05.12	159605					16500	135296				7809		
06.01	340548	0	10000	100812		96590	68636				14510	40000	10000
06.02	85037			21000					50000		14037		
06.03	76057						29475		18000		28582		
06.04	63500								34500	29000			
Össze- sen	1889428	156340	116909	232312	59038	213073	808318	12000	114500	49000	77938	40000	10000
Ebből elad- va	349519	156340	76261			24000	66418				26500		

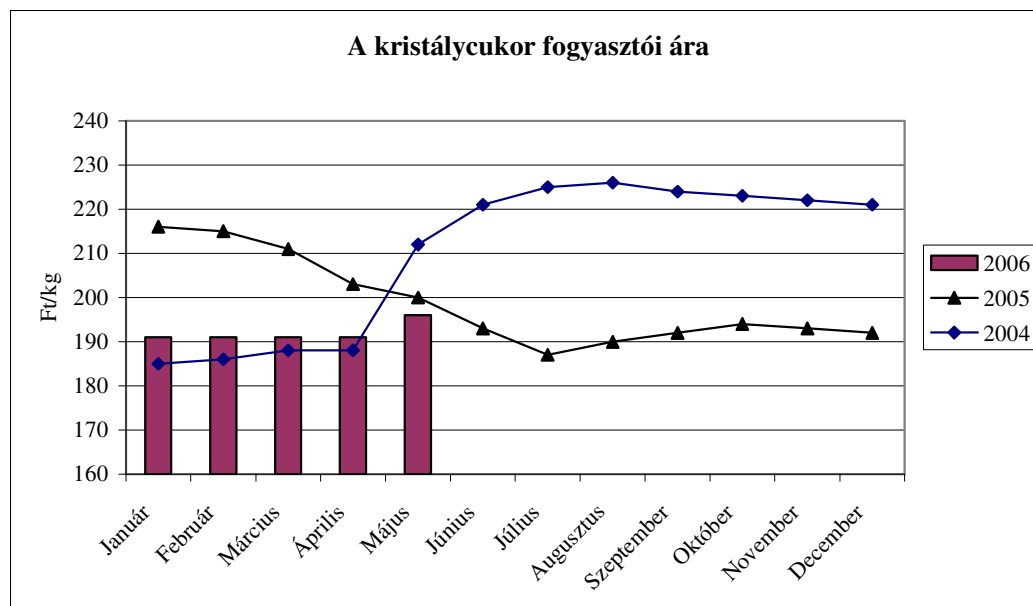
Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

5. ábra

Forrás: EU Cukor Irányító Bizottság

6. ábra

Forrás: KSH

A KRISTÁLYCUKOR ÉS AZ IZOGLÜKÓZ ÉRTÉKESÍTÉSI ADATAI

M.e.: tonna	Cukor - értékesítés				Izoglükóz - értékesítés			
	Belföld	Uniós tagok számára	Export (A, B kvóta)	Export (kvótán felül)	Belföld	Uniós tagok számára	Export (A, B kvóta)	Export (kvótán felül)
2004. január	16 499		1 938		-	-	-	-
2004. február	17 575		1 710		-	-	-	-
2004. március	28 216		3 423		-	-	-	-
I. negyedév	62 290		7 071		-	-	-	-
2004. április	36 956		2 618		-	-	-	-
2004. május	11 838	3 053	0	0	6 607	958	431	0
2004. június	11 058	5 381	0	0	8 630	2 817	395	0
II. negyedév	59 852		11 052		15 237	3 775	826	0
2004. július	17 769	5 806	0	0	8 517	3 544	0	0
2004. augusztus	25 152	3 520	0	2	7 914	3 847	0	0
2004. szeptember	26 094	5 794	1	0	6 445	3 278	130	0
III. negyedév	69 015		15 124		22 876	10 669	130	0
2004. október	27 575	435	2	0	5 803	2 851	0	0
2004. november	31 804	882	8 059	0	6 842	3 476	0	0
2004. december	28 727	671	6 916	0	6 363	3 203	0	94
IV. negyedév	88 106		16 964		19 009	9 530	0	94
2005. január	16 226	971	6 574	0	5 356	3 773	0	0
2005. február	23 253	1 920	1 328	224	4 637	4 128	0	0
2005. március	19 374	2 946	6 601	2 043	5 591	4 885	0	0
I. negyedév	58 854		22 608		15 584	12 786	0	0
2005. április	17 990	3 372	6 324	3 874	5 780	7 200	13	0
2005. május	14 047	316	4 196	3 995	11 645	5 517	0	0
2005. június	29 957	3 375	3 108	6 670	14 905	2 786	0	0
II. negyedév	61 995		35 228		32 330	15 502	13	0
2005. július	113 795	2 157	3 496	8 411	9 677	3 653	0	0
2005. augusztus	34 873	754	2 064	10 948	10 951	1 745	0	0
2005. szeptember	35 793	3 189	1	9 542	6 649	2 056	0	0
III. negyedév	184 461		40 562		27 278	7 454	0	0
2005. október	26 338	12 704	2 050	3 571	7 823	3 162	0	0
2005. november	24 177	6 401	119	2 036	9 344	4 532	0	0
2005. december	18 171	5 246	0	13 530	8 365	3 775	0	0
IV. negyedév	68 686		45 657		25 531	11 470	0	0
2006. január	18 070	2 753	1 002	19 048	9 018	4 804	0	0
2006. február	84 531	682	2 346	16 627	7 760	3 517	16	0
2006. március	69 909	1 422	2	16 195	8 532	2 487	0	0
I. negyedév	172 510		60 078		25 310	10 808	16	0
2006. április	19 443	1 363	2	16 818	8 565	2 516	0	0

A hazai cukortermelés és cukorfelhasználás értékei 2005-ben és 2006*-ban

	Megnevezés	M.e.	2005 tény	2006 várható
1.	Cukorrépa vetésterület	ezer hektár	59,0	50,5
2.	Hozam	tonna/hektár	57,5	57,0
3.	Cukorrépatermés	millió tonna	3,4	2,9
4.	Összcukortermelés	ezer tonna	491,0	400,0
5.	Kvóta	ezer tonna	402,0	364,0
6.	Hazai fogyasztás	ezer tonna	330,0	330,0
7.	Import	ezer tonna	60,0	60,0
8.	Fogyasztásból a hazai gyártókra eső rész (6.-7.)	ezer tonna	270,0	270,0
9.	Össztöbblet (4.-8.)	ezer tonna	221,0	130,0
10.	Intervencióra vagy EU-exportba vihető cukor (5.-8.)	ezer tonna	132,0	94,0
11.	Kvótán felüli cukor (9.-10.)	ezer tonna	89,0	36,0

Forrás: AKI adatok alapján saját számítás

* becslült értékek